

Barcelona | 20 de gener de 2026

Ignasi PUIG VENTOSA | ENT Medi Ambient i Gestió

Context general de la RAP: estat actual i tendències

Cap a on va la RAP? Simbiosi industrial i nous horitzons per a la recuperació de materials

PLATAFORMA DE SIMBIOSI INDUSTRIAL DE CATALUNYA

- | **Definició de RAP i situació general**
- | **RAP a la UE i a Espanya**
- | **Alternatives per a materialitzar la RAP**
- | **Limitacions i tendències desitjables**

DEFINICIÓ DE RAP I SITUACIÓ GENERAL

- | La **Responsabilitat Ampliada del Productor** (RAP) és una política pública.
- | D'acord amb l'OCDE, la Responsabilitat Ampliada del Productor (RAP) “té per objecte fer als productors responsables dels impactes ambientals dels seus productes al llarg de la cadena de valor, des del disseny fins a la fase de post-consum” [1].
- | La RAP alleugera la càrrega de l'Administració Pública en la gestió de productes al final de la seva vida útil i –si està dissenyada adequadament- incentiva la prevenció de residus i el reciclatge.

[1] OECD (2016), Extended Producer Responsibility: Updated Guidance for Efficient Waste Management, OECD Publishing, Paris. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264256385-en>

RAP A LA UE I A ESPANYA

El concepte de RAP forma part de la política de residus de la UE des de fa dècades. Inclosa en la Directiva Marc de Residus (art. 8 i 8bis).

A Espanya és obligatòria per a:

- Envasos i residus d'envasos
- Residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE)
- Piles i acumuladors (bateries)
- Pneumàtics al final de la seva vida útil
- Olis minerals
- Vehicles al final de la seva vida útil
- Diversos productes subjectes a la Directiva SUP (tovallolletes humides, productes de tabac amb filtre, globus, arts de pesca, etc.).

I la seva introducció està prevista per a:

- Textil
- Mobles i andròmines
- Plàstics d'ús agrari no envàs

ALTERNATIVES PER A MATERIALITZAR LA RAP

RAP COL·LECTIVA: Els productors s'agrupen per a respondre col·lectivament.

- **RAP material:** Productors s'encarreguen directament de la recol·lecció i tractament dels materials.
- **RAP financera:** L'Administració s'encarrega de la gestió material (o part d'ella, p.e. recol·lecció) i els productors assumeixen els costos.

RAP INDIVIDUAL: Cada productor és responsable de la recol·lecció i el reciclatge dels residus dels seus propis productes.

Els productors individuals s'organitzen per a finançar un **Sistema Comú (SCRAP)**, gestionat per una **Organització de Responsabilitat del Productor (PRO)**.

- És el sistema més estès a la UE per a la gestió d'envasos i embalatges o RAEE, p.e.
- Els productors paguen a la PRO una quantitat per cada unitat que posen al mercat.
- La PRO negocia el pagament dels serveis de recollició i tractament dels residus amb l'Administració Pública o els gestors de residus.
- Els productes/envasos s'identifiquen com a part del sistema (p.e. "punt verd").

SISTEMES DE DIPÒSIT, DEVOLUCIÓ I RETORN

- Els **sistemes de dipòsit, devolució i retorn** (SDDR) són una variant per a l'aplicació de la RAP.
- Aplica un **dipòsit** en el moment de la venda del producte, que després es reintegra a l'hora de retornar l'envàs buit o producte al final de la seva vida, per a ser reutilitzat o reciclat.
- **Sistemes col·lectius:** Aquest dipòsit es paga a un Operador del Sistema (PRO o bé societat pública-mixta), que és responsable d'organitzar i finançar la recol·lecció. P.e. els sistemes a Alemanya o Dinamarca per a ampolles de begudes d'un sol ús.
 - **Sistemes individuals:** Cada productor recupera els seus productes, p.e. envasos reutilitzables al canal HORECA.

LIMITACIONS I TENDÈNCIES DESITJABLES

L'aplicació de la RAP encara produeix **resultats insuficients**.

Nous objectius i ampliació de l'**abast** (nous materials, reducció exempcions)

Els SCRAP **generalment no solen assumir el cost total** de la gestió de les fraccions de residus corresponents.

Cobertura integral de costos.

Les tarifes **no afavoreixen suficientment el reciclatge i l'ecodisseny**.

Eco-modulació de **tarifes**.

Dubtes raonables sobre els resultats informats pels PRO i la dificultat de les administracions públiques per avaluar el seu compliment.

Transparència i accés a la informació sobre posada al mercat -> registres públics.

Ignasi PUIG VENTOSA

ipuig@ent.cat

@I_PuigVentosa

www.ent.cat

**Gràcies per
l'atenció**